

[Formanden.]*Fortsettelse af første Behandling af:*

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1942 til 31. Marts 1943.

Mødet hævet Kl. 16⁵.

21de Møde.

Torsdag den 13. November Kl. 13.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1942 til 31. Marts 1943.

Forhandlingerne genoptoges.

Grønning: Jeg har nogle Bemærkninger vedrørende Danmarks Fedtstofforsyning under Krigen. Det er en kendt Sag, at de europæiske Landes Forsyninger med Fedtstoffer er et af de Spørgsmaal, der ernæringsmæssigt og økonomisk volder de største Vanskeligheder under Krig. Ogsaa for Danmark, som normalt har et stort Fedtoverskud, er Vanskelighederne store. De blev det under Slutningen af Verdenskrigen 1914—18, og der er intet, der tyder paa, at de vil blive mindre under den nuværende Krig. Vi staar nu over for i det kommende Aar, ligesom den daværende Regering og Rigsdag gjorde det for 24 Aar siden i Slutningen af 1917, at skulle træffe Foranstaltninger til Sikring af Landets Fedtstofforsyning under en Krig, om hvis Varighed man dengang intet kunde vide og heller ikke ved noget om nu. Til Raadighed for Bedømmelsen af, hvilke Foranstaltninger der burde træffes, havde man dengang kun et almindeligt Skøn over Ernæringsforhold, Produktionsmuligheder, Finanser og Økonomi. Det har vi ogsaa nu, men tillige har vi til Vejledning de Erfaringer, som Verdenskrigen stillede til vor Raadighed. Det vilde derfor være meget fejlagtigt, om man nu nøjedes med det usikre Skøn og

undlod at tilgodegøre sig de Erfaringer, som den foregaaende Generation indvandt under produktions- og ernæringsmæssigt tilsvarende Forhold.

Det er Kvintessensen af disse Erfaringer, jeg nu skal fremdrage, men forinden en enkelt Bemærkning om det, der bør være Formaalet for vore Bestræbelser. Naar det drejer sig om en saa livsvigtig Sag som at sikre Landets Fedtstofforsyning i en uvis Fremtid under Afspærring og Krig, er det nødvendigt, at man klart opstiller det Formaal, som bør tilstræbes. Det kan sammenfattes i tre Punkter: For det første Sikring af Befolkningens Ernæring og Sundhedstilstand, for det andet Opretholdelse af saa store Dele af vor Kvægbestand, at dette, Landets vigtigste Aktiv, ogsaa kan være produktionsdygtigt efter Krigen, for det tredje Sikring af den under de givne Forhold størst mulige Smør-eksport, som er et saa vigtigt Led i vor Vareforsyning. Prisansættelsen saavel til Producent som Forbruger maa underordnes de her nævnte Formaal, saaledes at de under alle Omstændigheder kan fastholdes. Og de politiske Myndigheder, som alene fastsætter disse Priser, maa her handle under et Ansvar, som kan synes særligt at maatte gælde Nutiden, men som ikke er mindre betydningsfuldt med Hensyn til Fremtiden.

Under den Prisdiskussion, som har været ført om Smørret, har det været nævnt, at Landbruget krævede Prisforhøjelse. Dette er ikke rigtigt. Landbruget, som under Krigen har udvist en over for andre Samfundsklasser forstaaende og disciplineret Holdning, som man fra alle Sider har Grund til at hilse med Tilfredshed, har kun stillet Krav om Fastholdelse af den hidtidige Gennemsnitspris.

I en ledende Artikel i „Berlingske Tidende“ for nogle Dage siden har det været tilraadet, at Smørprisen og andre politisk bestemte Priser fremtidig blev fastsat af Priskontrolraadet, idet man derved vilde fjerne en efter Bladets Opfattelse udbredt Formodning om, at de politisk ansatte Priser betød en særlig Favør for Producenterne. Herimod taler dog den Omstændighed, at to af de vigtigste Priser, som er politisk bestemt, nemlig Smørprisen og Hvedeprisen, er lavere ansat her i Landet end i samtlige andre Lande. Visse Bestemmelser i Prisloven vilde antagelig bevirke en klækkelig Forhøjelse af Vinter-Smørprisen, saafremt Priskontrolraadet skulde fastsætte denne. Landbruget kunde saaledes intet have derimod at indvende.